



## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT 29·35·69, 628·37·04  
ZESPÓŁ REALIZACJI  
BADAŃ 21·07·57, 628·90·17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24  
00·503 W A R S Z A W A  
TELEFAX: 29·40·89

BS/403/100/92

### **SPOŁECZNE POSTAWY WOBEC UCHODźCÓW I IMIGRANTÓW ZAROBKOWYCH**

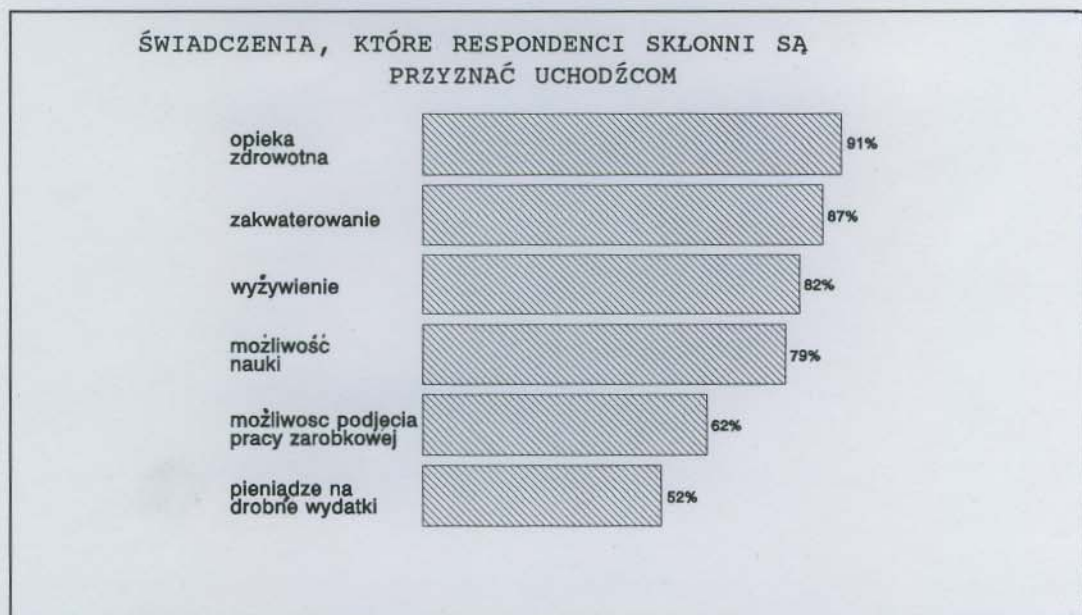
Komunikat z badań

Warszawa, listopad 1992 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

◆ Większość badanych spodziewa się napływu do Polski uchodźców z byłych krajów socjalistycznych, szczególnie z Jugosławii, b. ZSRR i Rumunii. Częściej napływu uchodźców spodziewają się osoby, dla których przybysze mogą stanowić czynnik zagrażający (konkurencję na rynku pracy czy konkurencję do ograniczonych świadczeń społecznych).

◆ Ponad połowa ankietowanych opowiada się za osiedleniem uchodźców na czas ich pobytu w Polsce i zapewnieniem im minimalnych świadczeń: opieki zdrowotnej, wyżywienia, zakwaterowania. Badani w mniejszym już stopniu skłonni są zapewniać uchodźcom możliwość nauki, podjęcia pracy i zgodzić się na wypłacanie im kieszonkowego.



◆ Stosunek do imigracji zarobkowej jest zdecydowanie negatywny. Większość badanych uznaje imigrację za zjawisko dla Polski niekorzystne, głównie z uwagi na zakłócenia na rynku pracy (nieuczciwa konkurencja, powiększanie bezrobocia, obniżanie wynagrodzeń), zubożenie budżetu państwa (wywóz dewiz, niepłacenie podatków), zakłócenia porządku publicznego oraz obniżanie kultury życia (przestępczość, choroby, prostytucja, żebranina na ulicach).

◆ Badani realistycznie postrzegają koszty pobytu w Polsce uchodźców i imigrantów zarobkowych oraz wiążące się z tym zagrożenia. Zróżnicowanie opinii w tej kwestii jest związane ze strukturalnie uwarunkowanym układem interesów - najbardziej "boją się" uchodźców (imigrantów) respondenci z grup społecznych zagrożonych bezrobociem i zubożeniem.



Problem napływu do Polski uchodźców i imigrantów zarobkowych jest z całą pewnością obecny w świadomości społecznej. Wpłynęły na to zarówno coraz powszechniejsze kontakty z cudzoziemcami osiedlającymi się w Polsce (przysłowiowi już "Ruscy"), jak i informacje w mass mediach. Jest to jednocześnie, jak poucza nas doświadczenie innych krajów, problem trudny. Z jednej strony ma on realny wymiar ekonomiczno-organizacyjny: z uchodźcami i imigrantami "trzeba coś zrobić", co na ogół oznacza poniesienie kosztów. Z drugiej - ma wymiar społeczno-psychologiczny: uchodźcy i imigranci muszą ustanowić jakiegoś rodzaju społeczne stosunki z otoczeniem. Polskie społeczeństwo jest informowane o złożoności tego problemu - szczególnie nagłaśniane są ekscesy przeciw azylantom w Niemczech.

Powstaje więc pytanie, czy - i w jaki sposób - Polska jest zdolna poradzić sobie z problemem uchodźstwa. Kwestie ekonomiczno-organizacyjne natrafiają na barierę kryzysu gospodarczego, natomiast psychologiczno-społeczne - na barierę postaw i opinii. Powszechnie sądzi się, że Polska może spodziewać się w przyszłości zwiększonego napływu cudzoziemców. Warto więc spróbować zawczasu rozpoznać rzeczywiste konsekwencje ich pojawiania się oraz w miarę możliwości przyjąć takie rozwiązania, które zminimalizują różnego rodzaju społeczne koszty.

W badaniu CBOS przeprowadzonym w październiku 1992 r.<sup>1</sup> respondentom zadano szereg pytań dotyczących postaw wobec uchodźców oraz imigracji zarobkowej. Podstawowym zagadnieniem, które miało być wstępnie rozpoznane, było ustalenie granic i warunków akceptacji ludności osiedlającej się w Polsce.

---

<sup>1</sup> Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (28) zrealizowano w dniach 15-20 października 1992 r. na 1212-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Zanim przejdziemy do prezentacji uzyskanych rezultatów, poczynić trzeba kilka uwag.

Po pierwsze, należy mieć na uwadze, że samo pojęcie uchodźstwa jest w Polsce kategorią stosunkowo nową, o niejasnej treści. Obejmuje ona wiele różnych grup uchodźców: przeczekujących w Polsce jakiś czas zanim będą mogli wrócić do własnego kraju, traktujących Polskę jako kraj "tranzytowy" w drodze na Zachód, pragnących osiedlić się w naszym kraju na stałe itp. Podobnie, niejasne jest jeszcze znaczenie takich pojęć, jak "azyl" czy "karta stałego pobytu". Dlatego, aby uniknąć możliwych nieporozumień, w pytaniu jasno sprecyzowano kategorię "uchodźców": **osoby uchodzące z krajów objętych wojną lub prześladowanych we własnych krajach**. Właśnie ta szczególna, skrajna kategoria, pozwala określić maksimum świadczeń (zarówno materialnych, jak i psychologicznych - tj. tolerancji i sympatii), jakich Polacy są skłonni udzielać. Dodatkowo zapytano również o imigrantów zarobkowych.

Po drugie, problem uchodźstwa budzi emocje i wiąże się z ocenami moralnymi. Staraliśmy się zadawać pytania tak, żeby nie uzyskiwać odpowiedzi czysto deklaracyjnych.

Po trzecie, negatywny stosunek do napływu uchodźców i imigrantów zarobkowych wyznaczają dwie całkowicie odmienne grupy czynników:

- ▶ czynniki racjonalne, które wiążą się z rozpoznaniem rzeczywistych zagrożeń czy obniżenia szans życiowych,
- ▶ czynniki irracjonalne, wiążące się np. z uogólnioną niechęcią do obcych.



I odwrotnie: stosunek pozytywny może być racjonalny - związany z trafną oceną braku zagrożeń, bądź irracjonalny - związany np. z silnym przywiązaniem do takich wartości jak tolerancja, współczucie, solidarność z innymi. Wyniki badania staraliśmy się analizować pod tym właśnie kątem<sup>2</sup>.

### Rozmiar i "geografia" uchodźstwa

Przeważająca większość badanych (80%) spodziewa się, że w ciągu najbliższych dwóch lat do Polski będą przybywać uchodźcy z terenów objętych wojną i prześladowaniami. Najczęściej wymieniano mieszkańców Jugosławii (71% wskazań), obszarów b. ZSRR (63% wskazań) i innych krajów postkomunistycznych (50%), głównie Rumunii (45%)<sup>3</sup>. "Geografia uchodźstwa" jest postrzegana podobnie przez wszystkich ankietowanych - nie ma żadnych zależności między wskazywanymi krajami a cechami społeczno-demograficznymi.

Zagrożenie powodujące opuszczenie własnego kraju jest lokalizowane jednoznacznie w byłych państwach socjalistycznych. Zwróćmy uwagę na dwa fakty. Po pierwsze, respondenci jednoznacznie pytani o uchodźców z krajów objętych wojną lub prześladowaniami wymieniali - z wyjątkiem Jugosławii i niektórych obszarów byłego ZSRR (Abchazja, Gruzja) - kraje, w których ani nie toczy się wojna, ani nie ma prześladowań (np. Rumunia). Albo więc respondenci sądzą, że w ciągu dwóch lat może tam wybuchnąć wojna, albo do kategorii "uchodźców" - mimo wyraźnie sformułowanego pytania - zaliczają

---

<sup>2</sup> Wszystkie podawane w opracowaniu zależności są istotne statystycznie.

<sup>3</sup> Procenty nie sumują się do 100, gdyż ankietowani odpowiadając na pytanie otwarte, mieli możliwość wskazania kilku krajów.

również uchodźców ekonomicznych. Druga interpretacja wydaje się bardziej prawdopodobna, tym bardziej, że właśnie z uchodźcami z Rumunii społeczeństwo polskie miało najwięcej kontaktów. Po drugie zaś, to powszechne przeświadczenie o przybyciu uchodźców, których motywy mają charakter również ekonomiczny, implicite zakłada postrzeganie Polski przez jej obywateli jako oazy spokoju i względnego dobrobytu na tle innych krajów postkomunistycznych.

Przybycia uchodźców częściej niż pozostali badani oczekują osoby z wykształceniem zawodowym i średnim<sup>4</sup>, mieszkańcy miast, ankietowani liczący się z utratą pracy i ludzie starsi<sup>5</sup>. Zależności te układają się w spójny wzór: na mocy zasady "strach ma wielkie oczy", **większego napływu uchodźców spodziewają się te osoby, dla których uchodźcy ci z różnych względów będą stanowić realne zagrożenie.** Przybysze, osiedlający się zawsze w miastach lub w ich pobliżu, będą konkurencją na rynku pracy dla tych szczególnie, którzy mają niższe kwalifikacje i małe szanse zmiany zawodu (np. ludzie starsi). Wprowadzać też będą zaburzenie do sfery publicznej zarówno jeśli idzie o porządek, jak organizacyjny i materialne problemy opieki nad nimi. Siłą rzeczy mniejsze poczucie zagrożenia występuje na wsi (na którą skądinąd przypada największa część osób z wykształceniem podstawowym), gdzie istnieje mniejsze prawdopodobieństwo pojawienia się (osiedlenia) uchodźców i - z uwagi na prywatny typ własności - nie wystąpi konkurencja na rynku pracy.

---

<sup>4</sup> Należy podkreślić, że zarówno ankietowani z wykształceniem podstawowym, jak i osoby z wykształceniem wyższym, zazwyczaj wyrażają odmienne opinie, tym razem odpowiadają podobnie.

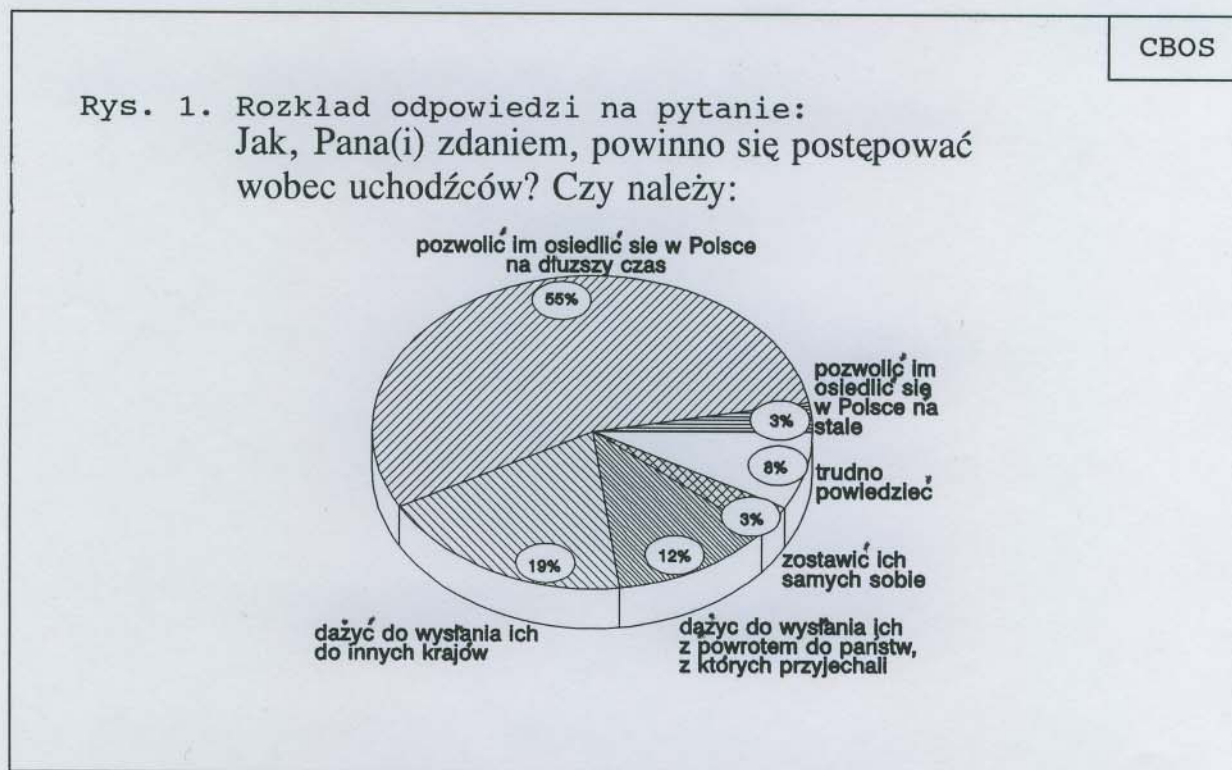
<sup>5</sup> Szczegółowe zróżnicowanie opinii badanych w zależności od ich cech społeczno-demograficznych zamieszczono w tabelach aneksu.



## Granice i formy pomocy

Jeśli uchodźcy już jednak przybędą - to co z nimi zrobić? Badanych zapytano o preferowane miejsce osiedlania i czas pobytu uchodźców, zakres udzielanych im świadczeń, a także o spodziewane reakcje, z jakimi uchodźcy mogą spotkać się ze strony polskiego społeczeństwa.

**Czy osiedlać?** Ponad połowa badanych (58%) opowiada się za rozwiązaniem asymilacyjnym, a 34% za ekskluzyjnym (rys. 1).





Na rozwiązania asymilacyjne częściej skłonne są udzielić przyzwolenia osoby lepiej wykształcone, mieszkańcy średniej wielkości miast, ludzie młodszy, ankietowani lepiej oceniający swoje warunki życia. Warto podkreślić, że deklarowany poziom dochodów respondenta nie wpływa na opinię w tej sprawie. Bardziej ekskluzywnie nastawieni są ludzie starsi, mieszkańcy wielkich miast i wsi, osoby o niższym poziomie wykształcenia i gorzej oceniające swoje warunki materialne. Najbardziej niechętni uchodźcom są ci, którzy nie potrafili ocenić stopnia pewności swojej pracy ("trudno powiedzieć").

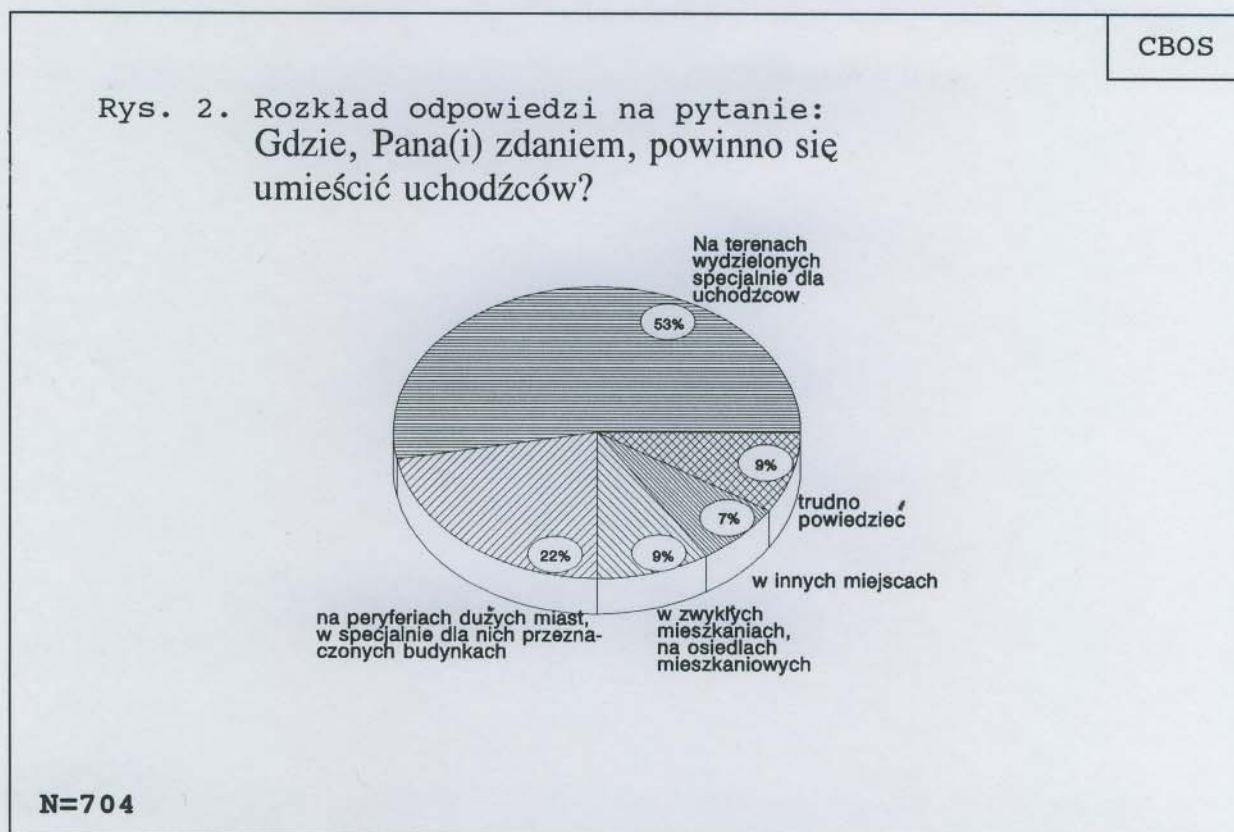
Zajmowane przez respondentów stanowiska, jak i poprzednio, zdają się wskazywać na racjonalne uwarunkowania ich myślenia o problemie uchodźstwa. **Mniej skłonni do asymilacji uchodźców są ci, dla których ich obecność może stanowić realne zagrożenie (na rynku pracy, w miejscu zamieszkania).** Oprócz racjonalnej kalkulacji występuje tu jednak i coś więcej. Niechęć mieszkańców wsi czy osób najmniej wykształconych nie może być objaśniona - jak się zdaje - rozpoznawanym przez nich zagrożeniem. Do głosu dochodzi tu raczej "etnocentryczny lęk" - w ogóle niechęć wobec obcych.

Zbadaliśmy również związek między spodziewanym napływem uchodźców a tendencją do wyrażania zgody na osiedlanie lub "pozbywania się" ich.

Okazało się, że ci badani, którzy spodziewają się napływu uchodźców, preferują ich osiedlanie, ci natomiast, którzy nie sądzą, że uchodźcy przyjadą do Polski - opowiadają się za usunięciem przybyszy bądź pozostawieniem ich własnemu losowi. Można więc założyć, że jeśli ktoś się nie spodziewa napływu uchodźców, to

uznaje problem za marginalny (uchodźców będzie niewiele) - stąd też "przegnanie" wydaje się rozwiązaniem i wykonalnym, i rozsądnym. Jeśli natomiast ktoś się tego spodziewa, traktuje ten problem jako poważny, którego nie można zignorować (uchodźców będzie wiele) - stąd też osiedlenie wydaje się rozwiązaniem lepszym niż narażanie się na niekontrolowany pobyt w kraju grup uchodźców.

**Gdzie osiedlać?** Respondenci mieli trzy możliwości wyboru miejsca osiedlenia uchodźców, uszeregowane według stopnia wykluczenia ze społeczeństwa: tereny wydzielone, poza skupiskami ludzkimi (np. ośrodki wczasowe), peryferie miast, wydzielone budynki oraz zwykłe mieszkania, osiedla (rys. 2).





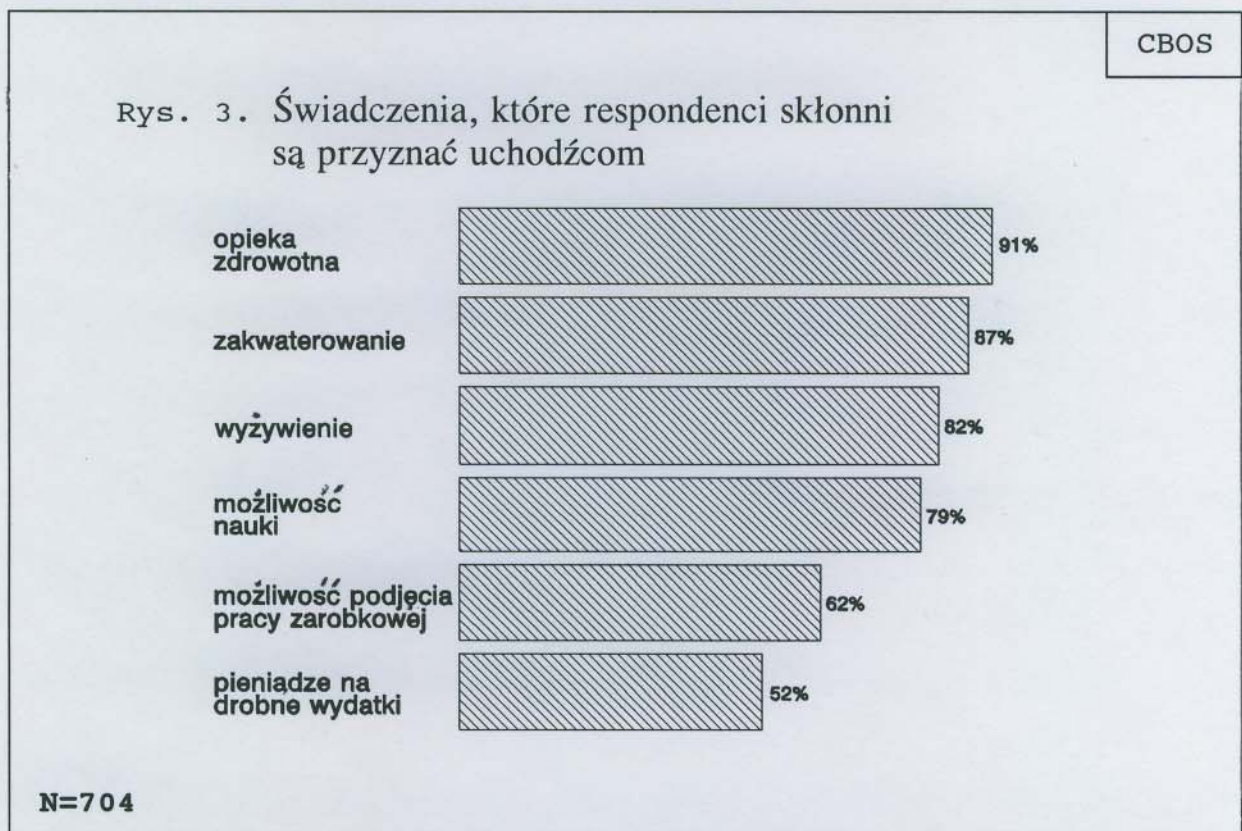
Można zauważyć, że respondenci mieli trudny wybór, ponieważ kierowali się dwiema rozbieżnymi racjami. Względy racjonalne - organizacyjne, ekonomiczne itp. nakazywały wybierać raczej tereny wydzielone (łatwość sprawowania opieki nad uchodźcami, rozdzielnictwa, kontroli itp.). Względy emocjonalne - okazanie tolerancji, zasymilowanie itp. przemawiały za wyborem rozwiązania zmierzającego do rozproszenia uchodźców wśród Polaków (mieszkania w osiedlach), co z kolei jest nieracjonalne i kosztowne w sensie organizacyjnym.

**Większość badanych opowiedziało się jednak za ulokowaniem uchodźców na terenach wyodrębnionych, a tylko 9% skłonnych było przyzwolić, aby osiedlili się w zwykłych osiedlach mieszkaniowych.**

Respondenci odpowiadali na to pytanie wyjątkowo zgodnie. Pojawił się tylko jeden wyjątek: wykształcenie. Ludzie z wyższym wykształceniem częściej wybierali rozpraszenie wśród społeczności polskiej i wtapianie w nią, a z niższym wykształceniem - skupianie i izolowanie. Ujawniła się też pewna różnica zależna od wieku: na peryferie miast wskazywali relatywnie najmłodszy (średnia wieku: 41 lat), ci, którzy ulokowaliby uchodźców na terenach wydzielonych byli nieco starsi (średnia wieku 44 lata), natomiast najwyższa średnia wieku wystąpiła w grupie zwolenników "wtapiania" (46 lat).

Jak się zdaje, właśnie u osób z wyższym wykształceniem, a szczególnie starszych, do głosu doszła racja moralna nakazująca tolerancję.

**Co im dać?** Respondentów, którzy dopuścili osiedlenie, zapytano o zakres świadczeń, które Polska powinna udzielać uchodźcom. Świadczenia, które respondenci są skłonni przyznać, ułożyłyby się zgodnie z ich "niezbędnością do przetrwania" - poczynając od jedzenia i dachu nad głową, a kończąc na kieszonkowym (rys. 3).



Istniała więc powszechna zgoda na zapewnienie uchodźcom rzeczy **podstawowych** (leki, jedzenie). Zgoda ta malała w miarę przesuwania się w stronę rzeczy już nie pierwszej potrzeby, a kosztownych (wejście do systemu edukacji, na rynek pracy).



Ten wzór "obowiązków wobec uchodźców" jest zgodny zarówno z obowiązkiem moralnym (leczyć, nakarmić itp.), jak i z własnym interesem. Odpowiadając bowiem na inne pytanie, respondenci mówili o zagrożeniu, jakie niesie dla zbiorowości obecność ludzi chorych (epidemie) i pozbawionych środków do życia (przestępczość). Nic więc dziwnego, że badani bez względu na cechy socjodemograficzne wypowiadali podobne poglądy. Z jednym tylko nieoczekiwanym wyjątkiem: kobiety okazały się mniej skłonne do świadczeń na rzecz uchodźców niż mężczyźni. Tę mniejszą opiekuńczość kobiet wyjaśnić można tym, że w Polsce wciąż kobiety kontrolują sferę gospodarstwa domowego i wymienione w pytaniu świadczenia mają dla nich znacznie bardziej realny, wyliczalny charakter niż dla mężczyzn.

**Czy może im się przytrafić coś złego?** Z odpowiedzi na pytanie, czy w Polsce mogą się zdarzyć napady i agresja wobec uchodźców - jak to ma miejsce w innych krajach - wynika, że **badani uznali to za niebezpieczeństwo dość realne** (69% odpowiedziało "raczej tak" i "tak", 20% - "nie" i "raczej nie", a 11% nie miało w tej kwestii opinii). Należy przypomnieć, że przed realizacją badania miał miejsce tragicznie zakończony napad skinów na kierowców niemieckich TIR-ów w Nowej Hucie. Nie można wykluczyć, że miało to wpływ na udzielane odpowiedzi.

Przewidywanie agresji zależało od płci, wykształcenia i miejsca zamieszkania. We wszystkich trzech przypadkach wzór zależności miał ciekawy kształt: mężczyźni, osoby lepiej wykształcone i mieszkańcy miast mieli znacznie bardziej skryzalizowane opinie, częściej niż inni odpowiadali zarówno

"tak", jak "nie". Kobiety, osoby gorzej wykształcone, mieszkańcy wsi częściej nie umieli zająć stanowiska ("trudno powiedzieć") i rzadziej niż pozostali mówili "tak" i "nie". To "rozdzielenie" w obrębie tej samej grupy wydaje się wynikiem działania dwóch sprzecznych presji. Osoby z wyższym wykształceniem mogą na przykład silnie odczuwać konflikt między realistyczną możliwością takich wypadków a ich moralną oceną (co prowadzi do wyolbrzymienia zjawiska). Im bardziej realistyczna jest dla danej grupy sytuacja, tym silniej będą owe sprzeczne presje działały. Z pewnością jest to problem, który znacznie bardziej dotyczy mieszkańców miast (tu bowiem ewentualnie będą miały miejsce ekscesy), mężczyzn (oni bowiem są tu "aktorami") i osób lepiej wykształconych (to one będą się wstydzić). Można też przypuszczać, że osoby lepiej wykształcone więcej też wiedziały o wypadku niemieckich kierowców TIR-ów w Nowej Hucie.

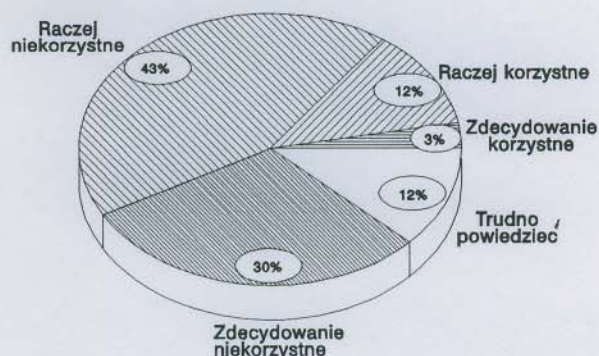
Zbadaliśmy również związek między tendencją do wyrażania zgody na osiedlanie uchodźców a spodziewaną agresją wobec nich. Agresji częściej spodziewają się osoby skłonne przyznać uchodźcom prawo do osiedlenia niż osoby skłonne ich się pozbyć. Można więc powiedzieć, że ci drudzy postrzegają problem jako mniej poważny.

### Imigracja zarobkowa: korzyści i zagrożenia

**Ocena zjawiska.** Oceniając zjawisko imigracji zarobkowej w kategoriach korzyści, jakie niesie ono dla naszego kraju, **większość badanych uznała je za niekorzystne dla Polski** (rys. 4).



Rys. 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie:  
Czy, Pana(i) zdaniem, przyjazdy do naszego  
kraju cudzoziemców w celach zarobkowych są  
dla Polski korzystne czy niekorzystne?



Wyrażane poglądy są zależne od: płci, wykształcenia, subiektywnej oceny własnego położenia materialnego, wieku i poczucia pewności pracy.

Mężczyźni mają znacznie bardziej wyostrome poglądy: częściej niż kobiety mają na ten temat zdanie, częściej uważają imigrację zarobkową zarówno za korzystne, jak i niekorzystne zjawisko.

Upatrywaniu w imigracji korzyści sprzyja młodszy wiek, lepsze wykształcenie, subiektywnie lepsze położenie materialne i większe poczucie pewności pracy. Ta grupa osób jest skądinąd najmniej zagrożona negatywnymi konsekwencjami imigracji: nie boi się utraty pracy, zubożenia finansów publicznych itp.

**Korzyści z imigracji.** Respondentów poproszono o uzasadnienie ich ocen zjawiska imigracji zarobkowej (było to pytanie tzw. otwarte). Na pierwszym miejscu wśród korzyści lokuje się przywożenie przez imigrantów zarobkowych tanich towarów, na drugim - fakt, że są tanimi pracownikami, pracują za niższe wynagrodzenie. Liczba tych wskazań jest w stosunku do całej zbiorowości respondentów bardzo mała (odpowiednio 6% i 5%). Jeśli jednak wziąć pod uwagę fakt, że o korzyściach mówią osoby opisane powyżej, wydaje się to interesujące. Wszystko wskazuje bowiem na to, że **korzyści upatrują ci, którzy nic nie tracą, a coś mogą zyskać**. Są to np. ci badani, którzy nie boją się stracić pracy, a dodatkowo uznają za korzystne, że imigranci "robią to, czego nie chcą podjąć się Polacy"; lub też ci, którzy uważają się za zamożnych, ale jednocześnie cieszą się, że "imigranci zapewniają tańsze zaopatrzenie biednym".

**Zagrożenia.** Najczęściej wymieniane są zagrożenia związane z obawą o zakłócenia na rynku pracy: obniżenie płac czy powiększenie bezrobocia. Na zagrożenia z tej grupy wskazuje łącznie 45% respondentów.

Na drugim miejscu (18% wskazań) lokują się zagrożenia związane ze sferą finansów publicznych: wyciek dewiz, niepłacenie podatków przez zarabiających u nas imigrantów.

Na trzecim miejscu wymieniane są zagrożenia ze sfery porządku i bezpieczeństwa publicznego: przestępczość, choroby, żebranina, niszczenie dóbr publicznego użytku, prostytutka.



Można więc powiedzieć, że imigranci są traktowani głównie jako nieuczciwi konkurenci na rynku pracy, osoby bezprawnie wykorzystujące polską sferę publiczną ("free riders") oraz, dodatkowo, czynnik obniżający morale i kulturę życia w Polsce.

Interesujące jest zróżnicowanie postrzegania owych niekorzystnych zjawisk w zależności od cech społeczno-demograficznych.

Najczęściej dostrzegają zagrożenia rynku pracy osoby mniej wykształcone (szczególnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym), mieszkańcy mniejszych ośrodków (zwłaszcza średniej wielkości miast), osoby biedniejsze. Układa się to w logiczny syndrom poczucia zagrożenia nieuczciwą konkurencją o pracę, które jest najsilniejsze wśród robotników na lokalnych rynkach pracy.

Zagrożenia finansów i "dobra publicznego" najczęściej dostrzegają osoby sytuujące się na średnim poziomie oceny własnych warunków materialnych. Najbogatsi i najbiedniejsi (we własnej ocenie) zwracają mniej uwagi na wycieki dewiz i szkody skarbu państwa na podatkach. Silniej eksponują ten aspekt mężczyźni niż kobiety.

Najsilniejszy nacisk na zagrożenia bezpieczeństwa i kultury życia kładą osoby najlepiej wykształcone i uznające swoją sytuację materialną za dobrą.

Można by więc powiedzieć, że **najniższe w strukturze grupy społeczne boją się o pracę, średnie - o dobro publiczne (podatki, finanse państwa), a najwyższe - o kulturę i bezpieczeństwo.**

## "Racjonalny gospodarz"

Wyniki przeprowadzonych badań nasuwają trzy ogólne wnioski. Po pierwsze, badani widzą problem uchodźstwa i/lub imigracji zarobkowej w kategoriach racjonalnych - stosunkowo realistycznie postrzegają koszty przyjmowania uchodźców i wiążące się z ich przybyciem zagrożenia. Po drugie, zróżnicowanie opinii w rozmaitych wiążących się z uchodźstwem kwestiach ma charakter strukturalny i dobrze oddaje rzeczywiste zróżnicowanie interesów, zagrożeń i szans. Po trzecie, badani zaskakująco trafnie dostrzegają ogólne problemy, które wiążą się z uchodźstwem i/lub imigracją zarobkową.

Nie wydaje się więc, żeby uchodźcy i imigranci - przy rozsądnym zorganizowaniu ich pobytu w Polsce i rzetelnej kampanii informacyjnej - mogli wzbudzić negatywne reakcje społeczne.



A N E K S

Tabela 1. Czy spodziewa się Pan(i), że w bliskiej przyszłości (w ciągu najbliższych dwóch lat) zacznie przyjeżdżać coraz więcej uchodźców z terenów objętych wojną bądź z krajów w których są prześladowani?

( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	80	8	12	1208
Płeć				
Mężczyźni	82	8	10	515
Kobiety	79	8	13	692
Wiek				
do 24 lat	86	8	6	120
25-34	82	10	8	198
35-44	82	10	8	279
45-54	91	3	6	187
55-64	77	7	16	197
65 lat i więcej	68	8	24	225
Miejsce zamieszkania				
Wieś	77	7	16	502
Miasto do 20 tys.	82	6	12	130
od 21 do 100 tys.	85	6	9	222
101-500 tys.	81	9	10	215
501 tys. i więcej mieszk.	84	12	4	137
Region				
Północny	79	16	4	159
Zachodni	84	4	12	122
Środkowozachodni	78	9	13	185
Środkowy	83	10	7	195
Wschodni	72	7	21	139
Południowo-wschodni	80	5	15	209
Południowo-zachodni	85	4	11	198
Wykształcenie				
Podstawowe	75	6	19	482
Zasadnicze zawodowe	87	6	8	286
Średnie	83	10	7	340
Wyższe	79	16	5	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	82	15	3	71
Prac.umysł.niż.szczebla	83	10	7	105
Pracownicy fiz.- umysł.	86	3	10	58
Robotnicy wykwalifikowani	91	5	4	128
Robotnicy niewykwalifik.	84	10	6	83
Rolnicy	79	8	13	86
Prywatni przedsiębiorcy	85	5	10	20
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	75	7	18	430
Uczniowie i studenci	92	8	0	36
Bezrobotni	86	5	9	81
Gospodynie domowe i inni	76	9	15	105
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	78	5	16	146
500 tys. - 999 tys.	81	7	12	382
1000 tys. - 1499 tys.	81	8	11	340
1500 tys. - 1999 tys.	77	12	11	155
2000 tys. i powyżej	85	9	5	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	80	8	13	507
Średnie	82	6	12	550
Dobre	81	12	7	146
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	80	4	16	122
Raz w tygodniu	81	7	12	701
Kilka razy w roku	81	9	10	287
W ogóle nie uczestniczy	75	12	12	97
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	78	10	12	293
Zły kierunek	84	7	9	684
Trudno powiedzieć	74	7	19	229

Tabela 2. Jak Pana(i) zdaniem powinno się postępować wobec uchodźców? Czy należy:  
 1 - pozwolić im osiedlić się w Polsce na stałe 2 - pozwolić im osiedlić się w Polsce na  
 dłuższy okres np. do czasu zakończenia wojny w ich krajach 3 - dążyć do wysłania ich do innych  
 krajów 4 - dążyć do wysłania ich z powrotem do państw, z których przyjechali  
 5 - zostawić ich samych sobie

( % )

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	3	56	19	12	3	8	1205
Płeć							
Mężczyźni	3	56	19	12	1	8	514
Kobiety	3	55	19	12	4	8	690
Wiek							
do 24 lat	5	68	14	6	2	5	121
25-34	4	56	20	11	2	6	197
35-44	5	59	19	9	3	5	279
45-54	1	65	19	10	2	4	186
55-64	2	55	16	16	3	8	196
65 lat i więcej	2	37	21	18	4	18	224
Miejsce zamieszkania							
Wies	2	53	17	14	3	11	499
Miasto do 20 tys.	2	59	17	10	3	8	130
od 21 do 100 tys.	2	64	16	10	5	4	221
101-500 tys.	4	56	20	11	1	7	216
501 tys. i więcej mieszk.	7	47	27	11	2	6	137
Region							
Północny	4	61	17	10	5	3	158
Zachodni	5	49	20	11	2	11	122
Środkowozachodni	2	52	23	12	4	8	184
Środkowy	2	50	23	16	3	7	195
Wschodni	2	48	17	17	1	15	139
Południowo-wschodni	2	60	18	8	3	10	208
Południowo-zachodni	4	65	13	12	1	6	198
Wykształcenie							
Podstawowe	2	47	18	16	4	13	480
Zasadnicze zawodowe	1	58	20	14	2	5	286
Średnie	5	63	17	7	3	6	339
Wyższe	7	68	20	3	0	2	100
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	3	69	23	1	0	4	71
Prac.umysł.niż.szczebla	7	64	12	10	1	7	104
Pracownicy fiz.- umysł.	2	66	14	14	2	3	58
Robotnicy wykwalifikowani	3	59	20	12	1	5	128
Robotnicy niewykwalifik.	1	51	20	16	4	8	83
Rolnicy	1	52	20	16	2	8	86
Prywatni przedsiębiorcy	15	65	10	5	0	5	20
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	2	49	19	14	4	13	429
Uczniowie i studenci	8	70	16	3	0	3	37
Bezrobotni	4	56	28	9	1	2	81
Gospodynie domowe i inni	2	55	16	13	7	7	104
Dochody na jedną osobę							
Poniżej 500 tys.zł	1	52	19	14	4	10	146
500 tys. - 999 tys.	2	52	21	11	3	10	382
1000 tys. - 1499 tys.	3	56	16	14	3	8	337
1500 tys. - 1999 tys.	6	61	15	10	1	6	155
2000 tys. i powyżej	4	62	20	8	1	5	151
Ocena własnych war. mater.							
Złe	2	54	19	12	4	8	507
Średnie	3	55	19	13	2	9	548
Dobre	5	63	17	8	3	4	145
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	3	49	16	16	4	11	122
Raz w tygodniu	2	57	19	12	3	8	700
Kilka razy w roku	4	55	20	12	2	7	285
W ogóle nie uczestniczy	6	57	19	8	3	7	97
Ocena kier.rozww.syt.w kraju							
Dobry kierunek	5	61	17	7	3	7	293
Zły kierunek	2	54	21	13	3	7	683
Trudno powiedzieć	4	52	14	15	2	13	227



Tabela 3. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom zakwaterowanie?  
( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	87	8	5	722
Płeć				
Mężczyźni	88	7	5	312
Kobiety	86	9	5	410
Wiek				
do 24 lat	81	9	9	95
25-34	85	8	7	123
35-44	92	4	4	178
45-54	89	9	2	124
55-64	86	11	4	112
65 lat i więcej	86	8	7	90
Miejsce zamieszkania				
Wieś	86	10	4	282
Miasto do 20 tys.	88	7	5	85
od 21 do 100 tys.	89	3	7	148
101-500 tys.	85	10	5	130
501 tys. i więcej mieszk.	87	8	5	76
Region				
Północny	89	9	2	110
Zachodni	84	7	9	69
Środkowo-zachodni	89	10	1	100
Środkowy	89	4	7	101
Wschodni	93	4	3	71
Południowo-wschodni	84	8	8	133
Południowo-zachodni	83	10	7	137
Wykształcenie				
Podstawowe	82	12	6	240
Zasadnicze zawodowe	89	7	4	175
Średnie	89	5	6	232
Wyższe	91	5	4	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	90	8	2	52
Prac.umysł.niż.szczebła	88	3	9	76
Pracownicy fiz.- umysł.	83	10	7	41
Robotnicy wykwalifikowani	91	4	5	80
Robotnicy niewykwalifik.	96	2	2	46
Rolnicy	91	7	2	46
Prywatni przedsiębiorcy	88	6	6	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	85	10	5	222
Uczniowie i studenci	77	6	16	31
Bezrobotni	82	14	4	49
Gospodynie domowe i inni	87	11	2	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	79	13	9	80
500 tys. - 999 tys.	87	9	4	215
1000 tys. - 1499 tys.	90	5	5	204
1500 tys. - 1999 tys.	87	7	7	106
2000 tys. i powyżej	88	8	4	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	87	9	5	291
Średnie	86	8	5	329
Dobre	90	5	5	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	83	11	6	66
Raz w tygodniu	87	8	6	424
Kilka razy w roku	89	8	3	168
W ogóle nie uczestniczy	87	8	5	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	87	8	5	194
Zły kierunek	87	9	5	395
Trudno powiedzieć	88	5	8	131

Tabela 4. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom wyżywienie?  
( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	82	14	4	720
Płeć				
Mężczyźni	85	12	3	312
Kobiety	79	15	5	408
Wiek				
do 24 lat	81	14	5	93
25-34	77	16	7	123
35-44	81	16	3	178
45-54	85	10	6	124
55-64	86	13	2	112
65 lat i więcej	82	14	3	90
Miejsce zamieszkania				
Wieś	85	13	2	281
Miasto do 20 tys.	71	26	4	85
od 21 do 100 tys.	82	10	7	147
101-500 tys.	84	13	3	130
501 tys. i więcej mieszk.	79	14	7	76
Region				
Północny	79	18	3	110
Zachodni	86	9	6	69
Środkowozachodni	79	19	2	100
Środkowy	90	4	6	101
Wschodni	76	24	0	71
Południowo-wschodni	80	12	8	132
Południowo-zachodni	83	14	3	136
Wykształcenie				
Podstawowe	80	16	4	240
Zasadnicze zawodowe	81	14	5	175
Średnie	83	13	4	230
Wyższe	87	9	4	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	83	15	2	52
Prac.umysł.niż.szczebla	80	15	5	75
Pracownicy fiz.-umysł.	85	12	2	41
Robotnicy wykwalifikowani	85	13	3	80
Robotnicy niewykwalifik.	93	7	0	46
Rolnicy	78	15	7	46
Prywatni przedsiębiorcy	81	6	13	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	82	14	4	222
Uczniowie i studenci	80	10	10	30
Bezrobotni	71	20	8	49
Gospodynie domowe i inni	80	16	3	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	74	21	5	80
500 tys. - 999 tys.	80	15	5	214
1000 tys. - 1499 tys.	81	15	4	204
1500 tys. - 1999 tys.	85	10	5	105
2000 tys. i powyżej	89	8	3	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	82	14	4	291
Średnie	79	16	5	327
Dobre	90	8	2	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	76	20	5	66
Raz w tygodniu	83	12	5	422
Kilka razy w roku	79	18	2	168
W ogóle nie uczestniczy	87	8	5	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	83	12	4	193
Zły kierunek	81	15	3	395
Trudno powiedzieć	82	12	7	130



Tabela 5. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom opiekę zdrowotną?  
( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	91	7	3	721
Płeć				
Mężczyźni	93	5	2	312
Kobiety	89	8	3	409
Wiek				
do 24 lat	86	10	4	94
25-34	90	7	2	123
35-44	93	5	2	178
45-54	93	5	2	124
55-64	90	9	1	112
65 lat i więcej	91	4	4	90
Miejsce zamieszkania				
Wieś	90	8	2	282
Miasto do 20 tys.	91	7	2	85
od 21 do 100 tys.	92	3	5	147
101-500 tys.	90	9	1	130
501 tys. i więcej mieszk.	95	3	3	76
Region				
Północny	90	8	2	110
Zachodni	91	3	6	69
Środkowozachodni	93	6	1	100
Środkowy	98	0	2	101
Wschodni	90	10	0	71
Południowo-wschodni	85	11	5	132
Południowo-zachodni	91	7	3	137
Wykształcenie				
Podstawowe	88	9	4	240
Zasadnicze zawodowe	91	5	3	175
Średnie	92	6	2	231
Wyższe	97	3	0	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	94	6	0	52
Prac.umysł.niż.szczebla	93	3	4	75
Pracownicy fiz.- umysł.	88	7	5	41
Robotnicy wykwalifikowani	93	4	4	80
Robotnicy niewykwalifik.	96	2	2	46
Rolnicy	93	4	2	46
Prywatni przedsiębiorcy	94	6	0	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	89	8	3	222
Uczniowie i studenci	84	10	6	31
Bezrobotni	90	10	0	49
Gospodynie domowe i inni	90	8	2	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	85	10	5	80
500 tys. - 999 tys.	89	9	2	214
1000 tys. - 1499 tys.	91	6	3	204
1500 tys. - 1999 tys.	94	2	4	106
2000 tys. i powyżej	94	5	1	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	90	8	2	291
Średnie	90	7	3	328
Dobre	96	3	1	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	88	8	5	66
Raz w tygodniu	90	7	3	423
Kilka razy w roku	93	5	1	168
W ogóle nie uczestniczy	90	6	3	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	91	7	2	194
Zły kierunek	90	7	3	395
Trudno powiedzieć	94	4	2	130

Tabela 6. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom możliwość nauki dla nich i dla ich dzieci?

( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	79	14	7	721
Płeć				
Mężczyźni	82	14	4	312
Kobiety	77	15	9	409
Wiek				
do 24 lat	79	14	7	94
25-34	69	21	10	123
35-44	82	12	6	178
45-54	78	17	5	124
55-64	79	16	4	112
65 lat i więcej	87	4	9	90
Miejsce zamieszkania				
Wies	77	17	6	282
Miasto do 20 tys.	79	13	8	85
od 21 do 100 tys.	82	10	7	147
101-500 tys.	77	16	7	130
501 tys. i więcej mieszk.	82	12	7	76
Region				
Północny	77	16	6	110
Zachodni	84	3	13	69
Środkowozachodni	83	12	5	100
Środkowy	74	22	4	101
Wschodni	85	13	3	71
Południowo-wschodni	74	17	9	132
Południowo-zachodni	80	13	7	137
Wykształcenie				
Podstawowe	78	15	7	240
Zasadnicze zawodowe	77	17	6	175
Średnie	81	13	6	231
Wyższe	80	11	9	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	15	8	52
Prac.umysł.niż.szczebła	79	11	11	75
Pracownicy fiz.- umysł.	78	12	10	41
Robotnicy wykwalifikowani	84	14	3	80
Robotnicy niewykwalifik.	74	11	15	46
Rolnicy	74	20	7	46
Prywatni przedsiębiorcy	94	0	6	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	80	14	6	222
Uczniowie i studenci	77	16	6	31
Bezrobotni	78	20	2	49
Gospodynie domowe i inni	79	16	5	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	75	16	9	80
500 tys. - 999 tys.	78	18	5	214
1000 tys. - 1499 tys.	79	13	7	204
1500 tys. - 1999 tys.	82	10	8	106
2000 tys. i powyżej	83	9	8	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	79	15	6	291
Średnie	79	14	7	328
Dobre	78	15	7	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	74	12	14	66
Raz w tygodniu	78	14	7	423
Kilka razy w roku	80	16	4	168
W ogóle nie uczestniczy	84	11	5	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	80	15	5	194
Zły kierunek	77	15	7	395
Trudno powiedzieć	83	8	8	130



Tabela 7. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom pieniądze na drobne wydatki?

( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	52	40	8	721
Płeć				
Mężczyźni	57	35	8	312
Kobiety	48	44	8	409
Wiek				
do 24 lat	44	44	12	93
25-34	41	51	7	123
35-44	57	38	4	178
45-54	56	38	6	124
55-64	53	38	9	113
65 lat i więcej	57	28	16	90
Miejsce zamieszkania				
Wies	55	37	7	282
Miasto do 20 tys.	47	46	7	85
od 21 do 100 tys.	50	37	14	147
101-500 tys.	53	42	5	130
501 tys. i więcej mieszk.	47	45	8	76
Region				
Północny	57	40	3	110
Zachodni	68	20	12	69
Środkowo-zachodni	45	48	7	100
Środkowy	52	42	6	101
Wschodni	49	43	8	72
Południowo-wschodni	45	43	12	132
Południowo-zachodni	52	38	10	136
Wykształcenie				
Podstawowe	51	37	11	241
Zasadnicze zawodowe	48	43	9	175
Średnie	56	38	6	230
Wyższe	51	44	5	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	48	44	8	52
Prac.umysł.niż.szczebła	55	40	5	75
Pracownicy fiz.- umysł.	51	39	10	41
Robotnicy wykwalifikowani	61	31	8	80
Robotnicy niewykwalifik.	63	33	4	46
Rolnicy	52	43	4	46
Prywatni przedsiębiorcy	50	38	13	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	52	38	10	223
Uczniowie i studenci	40	47	13	30
Bezrobotni	43	49	8	49
Gospodynie domowe i inni	46	44	10	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	46	45	9	80
500 tys. - 999 tys.	55	36	9	214
1000 tys. - 1499 tys.	50	42	8	205
1500 tys. - 1999 tys.	52	39	9	105
2000 tys. i powyżej	55	36	9	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	37	9	291
Średnie	49	42	9	328
Dobre	55	41	4	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	35	14	66
Raz w tygodniu	51	40	9	423
Kilka razy w roku	51	43	6	168
W ogóle nie uczestniczy	60	35	5	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	52	40	7	193
Zły kierunek	53	39	7	395
Trudno powiedzieć	47	40	13	131

Tabela 8. Czy państwo polskie powinno zapewnić uchodźcom podjęcie pracy zarobkowej?

( % )

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	62	27	11	721
Płeć				
Mężczyźni	60	29	11	311
Kobiety	63	26	11	410
Wiek				
do 24 lat	57	29	14	94
25-34	64	28	8	122
35-44	64	28	8	178
45-54	60	29	11	124
55-64	60	31	9	113
65 lat i więcej	63	16	21	90
Miejsce zamieszkania				
Wieś	60	29	11	282
Miasto do 20 tys.	67	25	8	85
od 21 do 100 tys.	54	30	16	147
101-500 tys.	65	27	8	130
501 tys. i więcej mieszk.	71	18	11	76
Region				
Północny	65	25	10	110
Zachodni	68	16	16	69
Środkowo-zachodni	67	31	2	100
Środkowy	65	25	10	100
Wschodni	75	21	4	72
Południowo-wschodni	52	31	17	132
Południowo-zachodni	52	32	16	137
Wykształcenie				
Podstawowe	57	28	15	241
Zasadnicze zawodowe	59	30	11	174
Średnie	67	25	8	231
Wyższe	67	24	9	75
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	60	31	10	52
Prac.umysł.niż.szczebla	68	25	7	75
Pracownicy fiz.- umysł.	61	27	12	41
Robotnicy wykwalifikowani	61	30	9	80
Robotnicy niewykwalifik.	48	41	11	46
Rolnicy	80	11	9	45
Prywatni przedsiębiorcy	81	0	19	16
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	60	27	13	223
Uczniowie i studenci	68	16	16	31
Bezrobotni	51	41	8	49
Gospodynie domowe i inni	64	21	15	61
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	65	24	11	79
500 tys. - 999 tys.	59	26	14	214
1000 tys. - 1499 tys.	61	29	10	205
1500 tys. - 1999 tys.	61	28	10	106
2000 tys. i powyżej	65	25	10	99
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	30	11	291
Średnie	63	24	13	328
Dobre	64	30	6	100
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	53	24	23	66
Raz w tygodniu	60	29	11	423
Kilka razy w roku	67	26	8	168
W ogóle nie uczestniczy	71	19	10	63
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	65	25	10	193
Zły kierunek	57	31	11	395
Trudno powiedzieć	69	18	13	131



Tabela 9. Gdzie, Pana(i) zdaniem, powinno się umieścić uchodźców? 1 - Na terenach wydzielonych specjalnie dla uchodźców np. w ośrodkach czasowych 2 - Na peryferiach dużych miast, w specjalnie dla nich przeznaczonych budynkach 3 - W zwykłych mieszkaniach, na osiedlach mieszkaniowych 4 - W innych miejscach ( % )

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	53	22	9	7	9	722
Płeć						
Mężczyźni	53	23	9	7	8	312
Kobiety	53	22	9	6	9	410
Wiek						
do 24 lat	50	29	7	5	9	94
25-34	49	29	7	7	7	124
35-44	56	21	10	6	6	176
45-54	53	20	10	10	8	125
55-64	49	22	13	7	9	112
65 lat i więcej	62	13	8	2	15	91
Miejsce zamieszkania						
Wieś	57	23	7	6	7	286
Miasto do 20 tys.	47	27	14	4	8	83
od 21 do 100 tys.	54	18	11	6	10	145
101-500 tys.	52	26	6	5	10	130
501 tys. i więcej mieszk.	45	17	16	12	10	77
Region						
Północny	65	13	11	6	5	110
Zachodni	57	10	10	12	10	67
Środkowozachodni	54	28	6	2	10	102
Środkowy	55	22	13	7	4	102
Wschodni	51	16	12	7	14	73
Południowo-wschodni	39	39	7	8	7	132
Południowo-zachodni	55	19	8	5	13	135
Wykształcenie						
Podstawowe	53	22	8	5	12	241
Zasadnicze zawodowe	55	27	5	6	6	175
Średnie	52	23	12	8	6	231
Wyższe	55	12	15	7	12	75
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	50	13	17	4	15	52
Prac.umysł.niż.szczebla	53	31	5	4	7	75
Pracownicy fiz.- umysł.	50	18	13	13	8	40
Robotnicy wykwalifikowani	50	25	6	10	9	80
Robotnicy niewykwalifik.	54	25	4	10	6	48
Rolnicy	52	28	9	2	9	46
Prywatni przedsiębiorcy	69	6	6	6	13	16
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	57	17	9	7	9	223
Uczniowie i studenci	45	26	16	3	10	31
Bezrobotni	42	40	13	6	0	48
Gospodynie domowe i inni	58	22	7	5	8	60
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	56	27	5	5	7	81
500 tys. - 999 tys.	50	26	10	7	7	213
1000 tys. - 1499 tys.	49	22	11	6	12	205
1500 tys. - 1999 tys.	64	16	7	7	7	107
2000 tys. i powyżej	59	16	10	7	8	99
Ocena własnych war. mater.						
Złe	47	23	11	7	12	290
Średnie	58	22	7	5	7	330
Dobre	53	22	13	8	4	100
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	47	30	8	8	8	66
Raz w tygodniu	54	23	8	6	9	424
Kilka razy w roku	57	22	10	4	8	169
W ogóle nie uczestniczy	45	15	16	16	8	62
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	55	25	7	8	5	193
Zły kierunek	54	23	9	7	7	394
Trudno powiedzieć	48	16	14	5	18	133

Tabela 10. Jak Pan(i) sądzi, czy w Polsce może zdarzyć się coś podobnego jak w innych krajach, gdzie uchodzący są atakowani i napadani?

( % )

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	18	51	17	3	11	1201
Płeć						
Mężczyźni	21	52	18	3	6	511
Kobiety	17	50	17	2	14	689
Wiek						
do 24 lat	17	56	20	1	6	119
25-34	19	58	16	2	5	196
35-44	22	51	18	2	7	278
45-54	17	58	16	3	7	187
55-64	22	45	15	5	13	198
65 lat i więcej	11	43	19	4	24	221
Miejsce zamieszkania						
Wieś	17	51	18	2	13	501
Miasto do 20 tys.	14	55	10	2	18	128
od 21 do 100 tys.	17	53	18	5	6	219
101-500 tys.	16	53	19	3	9	214
501 tys. i więcej mieszk.	34	42	15	4	7	137
Region						
Północny	18	53	21	3	5	159
Zachodni	17	55	13	1	14	121
Środkowozachodni	14	59	14	2	11	184
Środkowy	27	37	23	4	9	191
Wschodni	16	47	13	1	23	141
Południowo-wschodni	15	56	16	3	10	207
Południowo-zachodni	20	53	17	4	6	197
Wykształcenie						
Podstawowe	16	50	15	2	18	479
Zasadnicze zawodowe	21	54	16	2	6	284
Średnie	18	52	20	4	6	338
Wyższe	24	46	22	4	4	100
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	28	51	14	4	3	71
Prac.umysł.niż.szczebła	13	55	23	0	9	104
Pracownicy fiz.- umysł.	26	48	16	3	7	58
Robotnicy wykwalifikowani	20	55	18	4	2	127
Robotnicy niewykwalifik.	19	60	17	0	4	83
Rolnicy	16	56	16	0	11	85
Prywatni przedsiębiorcy	30	55	15	0	0	20
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	15	47	17	4	17	427
Uczniowie i studenci	19	50	19	3	8	36
Bezrobotni	20	55	14	5	6	80
Gospodynie domowe i inni	18	49	15	2	16	105
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	16	55	12	3	14	145
500 tys. - 999 tys.	18	50	20	2	11	379
1000 tys. - 1499 tys.	16	52	17	3	12	339
1500 tys. - 1999 tys.	19	53	18	4	7	154
2000 tys. i powyżej	24	49	18	3	6	150
Ocena własnych war. mater.						
Złe	18	51	15	3	14	504
Średnie	18	52	19	2	9	546
Dobre	19	50	20	5	6	146
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	17	48	17	2	15	122
Raz w tygodniu	15	52	20	3	11	698
Kilka razy w roku	23	54	11	3	9	283
W ogóle nie uczestniczy	29	45	14	2	9	97
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	16	45	25	4	10	291
Zły kierunek	19	57	14	2	8	680
Trudno powiedzieć	19	43	15	2	21	228



Tabela 11. Ostatnio przyjeżdżają do Polski cudzoziemcy po to, żeby w różny sposób zarobić tutaj pieniądze. Czy Pana(i) zdaniem, przyjazdy cudzoziemców w celach zarobkowych do naszego kraju są dla Polski korzystne czy niekorzystne?

( % )

	Zdecydowanie korzystne	Raczej korzystne	Raczej niekorzystne	Zdecydowanie niekorzystne	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	3	12	43	30	12	1211
Płeć						
Mężczyźni	5	11	43	32	9	515
Kobiety	2	12	42	29	15	695
Wiek						
do 24 lat	2	9	57	25	8	122
25-34	6	11	45	29	9	198
35-44	4	15	44	27	10	279
45-54	3	13	41	32	11	187
55-64	2	12	33	39	14	198
65 lat i więcej	1	8	43	28	20	225
Miejsce zamieszkania						
Wieś	3	11	42	31	13	504
Miasto do 20 tys.	3	12	42	28	15	130
od 21 do 100 tys.	2	14	46	29	9	222
101-500 tys.	4	12	46	28	10	215
501 tys. i więcej mieszk.	3	13	38	32	14	138
Region						
Północny	3	18	43	27	10	159
Zachodni	2	12	39	25	22	121
Środkowozachodni	4	11	45	34	7	186
Środkowy	3	11	39	34	13	195
Wschodni	6	12	46	21	14	141
Południowo-wschodni	1	8	44	34	12	209
Południowo-zachodni	4	13	43	30	11	199
Wykształcenie						
Podstawowe	2	8	41	32	17	483
Zasadnicze zawodowe	4	12	41	33	9	286
Średnie	2	15	48	25	10	342
Wyższe	8	17	38	27	10	100
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	8	10	46	23	13	71
Prac.umysł.niż.szczebla	5	15	57	16	7	105
Pracownicy fiz.- umysł.	3	14	38	34	10	58
Robotnicy wykwalifikowani	6	17	42	28	7	127
Robotnicy niewykwalifik.	0	13	44	31	12	84
Rolnicy	2	9	44	35	9	86
Prywatni przedsiębiorcy	5	15	40	35	5	20
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	2	11	38	33	16	431
Uczniowie i studenci	3	8	57	22	11	37
Bezrobotni	5	12	43	29	11	82
Gospodynie domowe i inni	1	8	44	34	13	105
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	3	10	36	34	16	146
500 tys. - 999 tys.	3	11	44	30	12	383
1000 tys. - 1499 tys.	3	13	44	30	11	342
1500 tys. - 1999 tys.	2	13	47	28	10	155
2000 tys. i powyżej	7	11	40	28	13	151
Ocena własnych war. mater.						
Złe	4	10	41	31	14	507
Średnie	2	11	46	28	12	553
Dobre	3	20	38	32	6	146
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	3	10	48	25	14	122
Raz w tygodniu	1	11	43	33	11	703
Kilka razy w roku	6	14	42	26	14	288
W ogóle nie uczestniczy	7	14	37	25	16	97
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	3	14	47	25	12	293
Zły kierunek	3	11	43	32	11	685
Trudno powiedzieć	3	12	39	29	17	231

Tabela 12. Dlaczego Pan(i) tak uważa, że przyjazdy cudzoziemców w celach zarobkowych do naszego kraju są dla Polski korzystne (lub niekorzystne)?  
 1 - Zagrożenie rynku pracy 2 - Zagrożenie w sferze finansów  
 3 - Zagrożenie w sferze porządku i bezpieczeństwa publicznego  
 4 - Inne

( % )

	1	2	3	4	LICZBA OSÓB
Ogółem	45	18	9	57	1208
Płeć					
Mężczyźni	43	20	10	59	515
Kobiety	46	16	8	55	692
Wiek					
do 24 lat	45	17	11	59	122
25-34	43	19	11	63	196
35-44	44	21	8	54	278
45-54	44	21	10	56	187
55-64	47	16	6	56	198
65 lat i więcej	46	12	8	55	225
Miejsce zamieszkania					
Wieś	46	16	8	55	504
Miasto do 20 tys.	47	13	7	57	130
od 21 do 100 tys.	50	18	6	56	222
101-500 tys.	40	20	13	57	215
501 tys. i więcej mieszk.	34	22	13	66	135
Region					
Północny	43	16	4	62	159
Zachodni	45	19	5	59	119
Środkowozachodni	51	19	8	58	186
Środkowy	42	16	11	53	195
Wschodni	44	16	6	57	141
Południowo-wschodni	49	22	12	52	208
Południowo-zachodni	39	16	13	58	199
Wykształcenie					
Podstawowe	46	14	6	53	482
Zasadnicze zawodowe	49	20	8	57	286
Średnie	44	19	11	60	342
Wyższe	30	22	16	64	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	26	22	57	69
Prac.umysł.niż.szczebla	41	23	9	55	104
Pracownicy fiz.- umysł.	50	17	2	59	58
Robotnicy wykwalifikowani	38	26	11	65	128
Robotnicy niewykwalifik.	54	11	5	51	83
Rolnicy	50	19	7	47	86
Prywatni przedsiębiorcy	25	15	20	55	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	46	15	8	55	431
Uczniowie i studenci	49	11	8	65	37
Bezrobotni	39	21	13	65	82
Gospodynie domowe i inni	49	14	5	60	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	43	16	5	60	146
500 tys. - 999 tys.	50	18	7	53	382
1000 tys. - 1499 tys.	45	15	8	55	342
1500 tys. - 1999 tys.	40	23	14	64	155
2000 tys. i powyżej	37	21	12	60	149
Ocena własnych war. mater.					
Złe	49	15	7	54	504
Średnie	44	18	9	56	553
Dobre	32	25	13	66	146
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	44	16	8	54	122
Raz w tygodniu	48	18	10	53	701
Kilka razy w roku	42	17	7	64	289
W ogóle nie uczestniczy	33	21	7	65	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	39	18	10	58	291
Zły kierunek	47	19	9	56	684
Trudno powiedzieć	45	12	8	58	231



Tabela 13. Jak Pan(i) sądzi, czy cudzoziemcom powinno się pozwolić na:  
 1 - podjęcie każdej pracy 2 - podjęcie tylko niektórych rodzajów prac  
 3 - w ogóle nie powinno im się pozwalać pracować w Polsce  
 ( % )

	1	2	3	Trudno powiedzieć	LICZBA OSÓB
Ogółem	9	39	42	10	1209
Płeć					
Mężczyźni	10	39	43	7	515
Kobiety	8	39	41	12	693
Wiek					
do 24 lat	12	42	37	9	122
25-34	13	41	40	6	199
35-44	10	41	41	8	278
45-54	8	46	40	6	186
55-64	8	36	46	11	197
65 lat i więcej	5	32	44	18	225
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	37	43	13	502
Miasto do 20 tys.	5	39	44	12	129
od 21 do 100 tys.	10	40	45	5	222
101-500 tys.	7	41	42	10	216
501 tys. i więcej mieszk.	17	45	30	7	138
Region					
Północny	10	52	35	3	159
Zachodni	7	46	32	16	122
Środkowozachodni	7	28	56	9	186
Środkowy	9	49	36	6	195
Wschodni	9	40	35	16	141
Południowo-wschodni	6	33	48	12	207
Południowo-zachodni	14	32	42	11	198
Wykształcenie					
Podstawowe	6	32	46	16	482
Zasadnicze zawodowe	9	37	48	7	287
Średnie	10	49	35	6	341
Wyższe	19	49	24	7	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	20	56	17	7	70
Prac.umysł.niż.szczebła	7	55	31	7	105
Pracownicy fiz.- umysł.	7	46	42	5	57
Robotnicy wykwalifikowani	9	46	38	7	128
Robotnicy niewykwalifik.	7	36	51	6	84
Rolnicy	13	36	43	8	86
Prywatni przedsiębiorcy	25	50	25	0	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	6	34	45	15	431
Uczniowie i studenci	16	54	22	8	37
Bezrobotni	9	28	56	7	82
Gospodynie domowe i inni	12	30	46	13	104
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	8	26	51	14	145
500 tys. - 999 tys.	7	38	46	9	382
1000 tys. - 1499 tys.	8	42	40	11	342
1500 tys. - 1999 tys.	13	43	33	12	155
2000 tys. i powyżej	14	49	32	5	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	31	49	11	506
Średnie	8	45	37	10	553
Dobre	17	46	32	6	145
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	7	30	52	11	122
Raz w tygodniu	8	39	43	10	700
Kilka razy w roku	9	44	39	8	289
W ogóle nie uczestniczy	20	41	25	14	97
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	14	45	34	8	292
Zły kierunek	7	38	47	8	684
Trudno powiedzieć	10	36	35	20	231